

Sluttrapport for prosjektet Flere unge lesere i Steinkjer i 2021

Tiltak til aktiv formidling – Steinkjer bibliotek

Mål for prosjektet:

Økning i utlån av skjønnlitteratur og sakprosa til ungdom i 2021. Nye brukere til biblioteket i 2021. Øke leselyst og interessen for litteratur. Økning i antall følgere til bibliotekets sosiale medier, og økning i antall visninger/seere til bibliotekets digitale arrangementer.

Prosjektgjennomføring:

Prosjektmidlene er brukt til personalressurser for å øke en deltidsstilling med 10% til en bibliotekansatt. Vedkommende har samarbeidet tett med barne- og ungdomsbibliotekaren som har brukt sin arbeidstid som egeninnsats. Samarbeidet har fungert godt og har gitt synergier i kollegiet med god kompetanseheving innenfor digital formidling.

I løpet av 2021 produserte biblioteket seks digitale bokpratere, hvorav tre i samarbeid med leseentusiast og ungdomsskoleelev Elias Borgan, og tre i samarbeid med klasse 9/10A ved Steinkjer ungdomsskole.

Gjennom prosjektet har vi promotert bokpratene ved å dele de på bibliotekets sosiale medier, og i tillegg sendt ut epost til alle ungdomsskolene i Steinkjer kommune. Vi har nok ikke opplevd like stort engasjement som vi håpet på. Gjennomsnittlig 30 visninger på hver video på youtube, totalt om lag 180 visninger. Bokpratene med Elias ble i tillegg lagt ut på bibliotekets facebookside. Det var litt flere visninger på videoene som ble lagt ut på vår facebookside i tillegg til youtube.

Av flere grunner kom vi litt sent i gang med prosjektet i vår, da ingen av de involverte i prosjektet hadde vært involvert i søknadsprosessen (begge var nyansatte,) og det opplevdes litt vanskelig å få helt grepet på hva som var tenkt, så det var mye læring å hente. Den første bokpratene ble filmet med Elias Borgan fra ungdomsskolen. Med Elias filmet vi 3 bokpratere på én ettermiddag. Etter dette fikk vi kontakt med en klasse ved Steinkjer ungdomsskole som ville delta på prosjektet, og som vi samarbeidet med de neste tre bokpratene. Dette samarbeidet varte fra mars til desember 2021.

Det var stor forskjell å jobbe med Elias og med klassen vi samarbeidet med. Vi merket at Elias var mye mer engasjert i å delta på prosjektet, da han fikk snakke om litteratur han er interessert i, og at det ble et prosjekt utenom skolen og veldig lyst-drevet. Med klassen hadde vi fastsatte temaer fra prosjektbeskrivelsen som elevene måtte forholde seg til i valg av litteratur og boka som de skulle snakke om. De tre temaene var krim, nynorsk og "tenke selv"/selvutvikling. Dermed var det flere som opplevde det hele som en skoleoppgave de måtte gjøre heller enn noe de ville og som skapte leselyst. Dette ble også reflektert i selve bokpratene, og vi slet litt med å finne elever som hadde lyst til å snakke om boka de hadde lest. Mange hadde ikke lyst fordi de ville ikke at en video av dem skulle bli lagt ut på sosiale medier. Dessverre gjenspeilet dette seg i kvaliteten og resultatet av noen av bokpratene som var for lange og burde ha vært redigert og kortet ned betraktelig.

De første opptakene ble gjort i biblioteket i samtale med en bibliotekar med resten av klassen som publikum. Mot slutten av perioden valgte vi en løsning der opptaket ble filmet i et eget rom som var rigget om til studio. Da kunne vi også bruke mer tid til forberedelser. Elevene opplevde nok dette som tryggere og mer komfortabelt, og det ga mer ro og flyt i bokpratene.

Vi brukte en del tid på redigering og teksting av videoene som ble spilt inn. Her var det en bratt læringskurve, da vi måtte lære oss redigeringsprogrammet, og det tok litt tid å komme skikkelig i gang. I tillegg brukte vi en del tid på forberedelser til filmingen, og måtte gå til innkjøp av litt teknisk

utstyr til gjennomføringen av dette. Blant annet en tripod og overgangskabel mellom mikrofon/miksebord og opptaksenhet (mobiltelefon).

I etterkant av prosjektet sendte vi ut en spørreundersøkelse til klassen som deltok på bokpratene:

- Har de lest mer på skolen i år enn tidligere? 52,94% svarte ja, 47,06% svarte nei.
- Har de brukt bøkene til andre skoleoppgaver (fordypningsoppgave e.l.)? 11,76 % ja, 88,24 % nei.
- Har digibokprat bidratt til økt leselest? 0 % ja, 5,88 % litt, 29,41 % i liten grad, 64,71 % nei.
- Er youtube arenaen for å nå ungdom? Tiktok er nok mer populært. 11 av 17 nevner tiktok. 4 nevner instagram, 4 synes youtube er greit, 3 mener facebook er bedre, 1 nevner twitch som en mulig plattform.

Kort oppsummert kan vi si at digibokpratene har ført til noe mer lesing på skolen, men at dette dessverre ikke har ført til mer leselest eller fritidslesing ellers. Samtidig har vi erfart at litteraturformidling via youtube ikke er en egnet plattform til å nå ungdom som målgruppe. Til tross for dette, så har prosjektet gitt oss verdifull kompetanse i digital formidling samt mer kunnskap om hvordan vi kan nå ut bedre til ungdommer.

Erfaringer:

Det er nok en fordel å legge ut videoer direkte på det sosiale mediet der målgruppen ser det først, og ikke lenke videre til et annet medium (eks youtube) slik vi gjorde i dette prosjektet. Vi så i etterkant at bokpratene som ble lagt direkte på facebook fikk flere visninger enn der vi kun delte lenke til youtubevideoen på instagram og facebook. Dette viser at folk sjelden tar seg bryet med å klikke seg videre til et annet sosialt medium. Kanskje ville Instagram reels/videoer eller Tiktok vært et bedre medium å nå ut på. Dette formatet er også kortere og mer egnet til å holde på konsentrasjonen til seeren som stadig fristes til å skrolle/klikke videre.

Samarbeidet med skolen har vært litt vanskelig; det var bla. vanskelig å finne tid til innspilling, mye pga korona. Klassen fikk ny lærer etter sommerferien, og vedkommende hadde naturlig nok ikke samme eierskap til prosjektet. Dette førte til noen utfordringer, blant annet ved dårlig kommunikasjon og manglende framdrift. Det var ikke så enkelt å få opp engasjementet blant ungdomsskoleelevene, og de som deltok følte seg nok litt «tvunget» til det. Det fungerer nok bedre å få med ungdom som liker å lese og som har lyst til å snakke om boka de har lest, og der prosjektet er mer forankret hos læreren. Vi hadde som målsetting å engasjere ungdommen selv til å bidra med tips til både form og innhold i bokpratene, (for eksempel med bruk av grafikk og visuelle effekter), men dessverre viste verken lærer eller klassen så mye interesse for dette.

Det har vært avvik i gjennomføringsplanen på grunn av koronasituasjonen og vi fikk ikke gjennomført så mye oppsøkende virksomhet på skolene slik vi hadde tenkt. Vi har opplevd at skolenes hovedfokus har vært håndtering av pandemien med stadige restriksjoner, sykefravær, samt tilrettelegging for å få gjennomført vanlig undervisning iht. læreplan. Vårt prosjekt kom derfor stadig i annen rekke.

Vi har fått jobbet mye med innspilling og videoredigering og har økt kompetansen betraktelig på dette området. Dette har gitt oss en god lærdom i hvordan vi strukturerer arbeidet til fremtidig prosjekt. Vi erfarte at det var fordelaktig å sette av faste tidspunkt hver uke til planlegging og organisering av prosjektet.

Basert på de erfaringene vi har gjort oss, og tilbakemeldinger fra ungdommen, så er ikke dette et tiltak som vi ønsker å videreføre. Vi vil heller satse mer på tiktok som formidlingskanal til denne målgruppen. Det vil nok også fungere bedre om vi drar til skolen og formidler litteratur på forespørsel fra skolene selv, slik at forankringen hos elevene og eierskapet til prosjektet blir bedre før oppstart.

Måloppnåelse:

Det har ikke vært en merkbar økning i utlån til aldersgruppen 13-16 år i 2021. Dette kan ha flere årsaker.

Det har heller ikke vært noe økning i særlig grad av antall følgere på youtube som følge av de digitale bokpratene, men antall nye følgere øker generelt på sosiale medier som biblioteket bruker aktivt som formidlingskanaler. Særlig Tiktok har vist seg å være en effektiv kanal å nå ungdommer, og vi erfarer at dette korte, fengende formatet appellerer godt til en yngre målgruppe, også de som ikke bruker biblioteket. Steinkjer bibliotek kommer til å fortsette å satse aktivt og offensivt via Instagram, Snapchat og Tiktok for å tiltrekke nye brukere til biblioteket, både for å formidle litteratur, spre leselyst og for å spre informasjon om hva som skjer hos oss.

PROSJEKTREGNSKAP "FLERE NYE LESERE I STEINKJER 2021"

UTGIFTER

Lønn til personalressurser 10% stilling	kr 63 425
Innkjøp av diverse utstyr til filmopptak	kr 1757

Egeninnsats kommer i tillegg.

Steinkjer,

1.mars 2022

Marianne Vanem

biblioteksjef
Steinkjer bibliotek